

TRƯỜNG ĐẠI HỌC CÔNG THƯƠNG THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH: ĐẶT NHIỆM VỤ PHÁT TRIỂN KHOA HỌC, CÔNG NGHỆ, ĐỔI MỚI SÁNG TẠO LÀM TRỌNG TÂM

NGUYỄN XUÂN HOÀN, PHẠM MINH TIẾN, NGUYỄN THỊ ANH THƯ

Trường Đại học Công Thương Thành phố Hồ Chí Minh là đơn vị trực thuộc Bộ Công Thương. Với sứ mệnh Đào tạo nguồn nhân lực có đạo đức, kiến thức và kỹ năng đáp ứng nhu cầu của xã hội, hoạt động nghiên cứu khoa học, chuyển giao công nghệ phát triển theo hướng đa ngành và đa lĩnh vực. Đặc biệt, Nhà trường luôn đặt nhiệm vụ phát triển khoa học, công nghệ và đổi mới sáng tạo là trọng tâm trong chiến lược phát triển của Nhà trường.

THẦY VÀ TRÒ CÙNG THI ĐUA

Để án tái cơ cấu ngành Công Thương đến năm 2030 được Thủ tướng Chính phủ phê duyệt tại Quyết định số 165/QĐ-TTg ngày 28/02/2023 đã nhấn mạnh quan điểm tái cơ cấu để thực hiện phát triển nhanh và bền vững ngành Công Thương trên cơ sở phát huy vai trò động lực của khoa học công nghệ, đổi mới sáng tạo, chuyển đổi số để nâng cao năng suất, chất lượng, hiệu quả và sức cạnh tranh của ngành.

Trên tinh thần đó, với 2 nhiệm vụ chính trị trọng tâm của cơ sở giáo dục đại học công lập là đào tạo và nghiên cứu khoa học (NCKH), Trường Đại học Công Thương Thành phố Hồ Chí Minh (HUIT) luôn tích cực đẩy mạnh hoạt động nghiên cứu khoa học và đổi mới sáng tạo (ĐMST) góp phần vào sự phát triển của Nhà trường nói riêng và ngành Công Thương nói chung.

Về hoạt động NCKH của Giảng viên, trong năm học 2022-2023, Nhà trường đã thực hiện 01 dự án quốc tế, 05 đề tài cấp Bộ, 12 đề tài cấp Tỉnh/Thành phố, 43 đề tài cấp Trường dành cho giảng viên. Số lượng đề tài cấp trường tăng 3,1 lần so với năm học 2021-2022, trong đó các đề tài khối ngành kỹ thuật chiếm ưu thế do đặc thù ngành đào tạo truyền thống và thế mạnh của Trường. Nhà trường quy định các đề tài NCKH của giảng viên bắt buộc phải có sự tham gia của SV; qua đó giúp SV tích lũy kinh nghiệm, phát triển các đề tài tham gia các cuộc thi SV NCKH toàn quốc, cấp Bộ, Tỉnh/Thành phố.

Tổng số lượng công bố khoa học của toàn Trường không ngừng tăng lên trong giai đoạn 2020-2023. Trong năm học 2022-2023, tổng số bài báo công bố là 687 bài báo, trong đó có 216 bài quốc tế, 471 bài trong nước. Số bài quốc tế tăng 1,28 lần so với năm học 2021-2022. Nhà trường đã khen thưởng tổng cộng 317 bài báo khoa học, trong đó có 176 bài ISI-Scopus, 141 bài đăng trên các tạp chí/hội nghị/hội thảo trong nước thuộc danh mục Hội đồng Giáo sư Nhà nước.

Nhà trường luôn định hướng phát triển nhiều các mối quan hệ với các đối tác trong và ngoài nước, với các sở ban

Lễ ký kết Bản ghi nhớ hợp tác NCKH, đào tạo và chuyển giao công nghệ giữa Trường Đại học Công Thương Thành phố Hồ Chí Minh và Công ty Yến Sào Trí Sơn

ngành, doanh nghiệp nhằm ứng dụng kết quả nghiên cứu vào trong thực tiễn. Kết quả có nhiều thỏa thuận hợp tác, trao đổi giữa Nhà trường và đối tác đã được thiết lập, từ đó phát triển thành các hợp đồng tư vấn khoa học và chuyển giao công nghệ. Năm học 2022-2023, Nhà trường đã thực hiện 21 hợp đồng với tổng kinh phí gần 11 tỷ đồng, hợp đồng tư vấn khoa học và chuyển giao công nghệ tăng gấp 2,5 lần về số lượng hợp đồng và tăng gấp 12 lần về kinh phí so với năm học trước. Các sản phẩm chuyển giao được doanh nghiệp, người tiêu dùng đón nhận và đánh giá cao, góp phần khẳng định thế mạnh của một trường đại học định hướng ứng dụng hàng đầu.

Về hoạt động nghiên cứu của sinh viên, trong năm học 2022-2023, có 76 đề tài NCKH cấp trường của SV được thực hiện, với tổng kinh phí cấp là: 888 triệu đồng. Số lượng đề tài và SV tham gia NCKH tăng hơn 2 lần so với năm học trước, nhiều đề tài có công bố bài báo khoa học quốc tế và khả năng ứng dụng, chuyển giao công nghệ.

Hàng năm, Nhà trường tổ chức cuộc thi SV NCKH cấp Trường thu hút hàng ngàn sinh viên tham gia, với hơn 200 đề tài đến từ nhiều lĩnh vực khác nhau. Nhiều đề tài dự thi vòng chung kết đã nhận được sự đánh giá cao từ phía Hội đồng khoa học về tính thời sự, tính sáng tạo và khả năng ứng dụng trong thực tiễn.

Tại các cuộc thi SV NCKH cấp quốc gia, cấp tỉnh/thành phố: SV của HUIT tiếp tục ghi dấu ấn tại các cuộc thi SV NCKH toàn quốc năm 2023 như: 01 giải Nhất lĩnh vực Khoa học Kỹ thuật và Công nghệ, 01 giải Nhì lĩnh vực Khoa học Nông nghiệp, 01 giải Ba lĩnh vực Khoa học Kỹ thuật và Công nghệ, 01 giải Ba lĩnh vực Khoa học Nông nghiệp và 05 giải Khuyến khích. Giải thưởng SV NCKH - Euréka

lần thứ 25 năm 2023 với 01 giải Nhất lĩnh vực Công nghệ thực phẩm và 04 giải Khuyến khích. Hàng năm, các khoa đào tạo tổ chức rất nhiều hoạt động là các cuộc thi, giải thưởng, ngày hội, hội thảo, tọa đàm, sinh hoạt chuyên đề... với tổng kinh phí hơn 4,5 tỷ đồng, thu hút được hơn 25.000 lượt SV tham gia.

Các hoạt động về ĐMST dành cho sinh viên được Nhà trường lập kế hoạch triển khai và tổ chức nhiều các hoạt động nhằm tạo phong trào ĐMST và khởi nghiệp dành cho sinh viên. Nhà trường đã tổ chức 04 lần cuộc thi ĐMST và khởi nghiệp cấp trường; có 80 dự án ĐMST và khởi nghiệp của SV tham gia; thu hút hơn 20.000 SV trong trường quan tâm; trong đó có 03 dự án đã được triển khai thực tế, thành lập doanh nghiệp. Có 14 nhóm dự án tham gia cuộc thi ĐMST và khởi nghiệp cấp quốc gia, trong đó các nhóm dự án đều lọt vào chung kết. Hiện nay, đã có các dự án nhận được đầu tư triển khai ra thực tế và nhận chuyển giao công nghệ và các dự án đã thành lập doanh nghiệp.

Ngoài ra, HUIT cũng đạt top 06 Trường xuất sắc nhất về phát triển nhân tài số giai đoạn 2022-2023 (gồm có Đại học Quốc gia Hà Nội, Đại học Quốc gia TP.HCM, Đại học Kinh tế Quốc dân, Trường Đại học Ngoại Thương, Học viện Công nghệ Bưu chính Viễn thông, Trường Đại học Công Thương Thành phố Hồ Chí Minh) được Trung tâm Đổi mới sáng tạo Quốc gia - Bộ Kế hoạch và Đầu tư công bố trong sự kiện tổng kết chương trình phát triển nhân tài số giai đoạn 2022-2023 và công bố kế hoạch năm 2024 được tổ chức trong tháng 11/2023 tại Hà Nội với chủ đề "Phát triển Nhân tài số: Cùng nhau làm chủ tương lai".

ĐỊNH HƯỚNG GIAI ĐOẠN 2024-2030

Để tiếp tục phát triển hoạt động NCKH, ĐMST và ứng dụng khoa học kỹ thuật vào thực tiễn, Nhà trường coi hoạt động NCKH là động lực, nền tảng cho sự phát triển. Đề án tái cơ cấu ngành Công Thương đến năm 2030 được Thủ tướng Chính phủ phê duyệt tại Quyết định số 165/QĐ-TTg đã nhấn mạnh quan điểm tái cơ cấu để thực hiện phát triển nhanh và bền vững ngành Công Thương; đồng thời cũng gắn trách nhiệm của Nhà trường với sự phát triển chung của Thành phố Hồ Chí Minh theo tinh thần của Nghị quyết số 31-NQ/TW ngày 30/12/2022 của Bộ Chính trị về phương hướng, nhiệm vụ phát triển Thành phố Hồ Chí Minh đến năm 2030, tầm nhìn đến năm 2045 phát triển kinh tế xã hội.

Thứ nhất, Nhà trường tiếp tục tăng cường cung cấp cho xã hội nguồn nhân lực có kiến thức, kỹ năng thông qua giảng dạy, thúc đẩy sự phát triển của tri thức thông qua nghiên cứu khoa học, chuyển giao công nghệ từ nhà trường đến các tổ chức kinh doanh sản xuất xem đây là sứ mệnh của Nhà trường.

Thứ hai, Nhà trường tăng cường hợp tác nghiên cứu sâu rộng với cộng đồng các doanh nghiệp, các tổ chức, các cá nhân tri thức, các cơ quan chính quyền nhằm thúc đẩy chuyển giao công nghệ, xây dựng cơ sở dữ liệu, lập hồ sơ lưu trữ và đánh giá các đề tài nghiên cứu khoa học các cấp sau khi được nghiệm thu, hỗ trợ thương mại hóa kết quả nghiên cứu khoa học, tiến hành thương mại hóa, tạo nền tảng trong việc tư vấn, hỗ trợ khởi nghiệp, bằng sáng chế, cung cấp cho xã hội sản phẩm dịch vụ cụ thể.

Thứ ba, Nhà trường tiếp tục tăng cường đầu tư cơ sở

vật chất, trang thiết bị hiện đại, không gian hợp tác để thúc đẩy tiềm năng đổi mới. Bên cạnh đó, đặc biệt thúc đẩy tinh thần ĐMST, kỹ năng khởi nghiệp, đối với đội ngũ giảng viên và sinh viên thông qua các chương trình cố vấn và các cuộc thi nghiên cứu khoa học.

Thứ tư, kêu gọi đầu tư từ cộng đồng doanh nghiệp trong nước và quốc tế kết hợp cùng với các nhà khoa học của trường để nghiên cứu - chuyển giao hướng đến mục tiêu "win-win"

GIẢI PHÁP

Thời gian tới Nhà trường thực hiện nhiều giải pháp đồng bộ để xây dựng đội ngũ giảng viên giỏi chuyên môn, có năng cao về nghiên cứu và giảng dạy để góp phần tái cơ cấu ngành Công Thương:

Thứ nhất, phát triển cơ sở vật chất phục vụ nghiên cứu khoa học và đổi mới sáng tạo: Tiếp tục đẩy nhanh và hoàn thành công tác xây dựng, sửa chữa các cơ sở của Trường, đầu tư nhiều hơn nữa về phòng thí nghiệm trọng điểm đặc biệt là thu hút đầu tư từ ngân sách nhà nước và dự án hợp tác quốc tế.

Thứ hai, phát triển nguồn lực: Thu hút nguồn lực có trình độ cao về làm việc tại Trường; tìm kiếm các giảng viên, nhà khoa học nước ngoài tham gia nghiên cứu khoa học. Có chính sách thu hút giảng viên, nhà khoa học nước ngoài tham gia nghiên cứu khoa học của Nhà trường. Tập trung kinh phí, nguồn lực cho các đề tài, dự án trọng tâm, trọng điểm (có thể chỉ ở cấp cơ sở), nhưng sản phẩm có thể thương mại hóa hoặc phục vụ hiệu quả hoạt động của Trường. Tiếp tục phát triển các nhóm nghiên cứu, đặc biệt nhóm nghiên cứu mạnh để triển khai các hoạt động nghiên cứu có kết quả nghiên cứu nổi bật, tạo ra những hướng nghiên cứu mũi nhọn. Gắn kết chặt chẽ đào tạo, nhất là đào tạo sau đại học với nghiên cứu khoa học và hợp tác quốc tế nhằm nâng cao chất lượng đào tạo. Phát huy sở trường của các cá nhân có năng lực nghiên cứu khoa học tập trung nhiều thời gian hơn cho nghiên cứu và xuất bản sản phẩm khoa học làm gia tăng các công bố khoa học trên các ấn phẩm quốc tế uy tín, đặc biệt nằm trong hệ thống danh mục ISI, Scopus. Đẩy mạnh công tác đăng ký sở hữu trí tuệ cho các sản phẩm khoa học của Trường, tổ chức các buổi tập huấn về quản lý tài sản trí tuệ của Trường.

Thứ ba, phối hợp tư vấn, chuyển giao ứng dụng: Khuyến khích các doanh nghiệp trực thuộc Trường tích cực sử dụng các kết quả nghiên cứu để triển khai sản xuất thử nghiệm hoặc thương mại hóa dịch vụ khoa học công nghệ. Tiếp tục đẩy mạnh công tác kết nối hợp tác toàn diện với các Sở ban ngành, các Doanh nghiệp, các tổ chức khoa học công nghệ. Phối hợp với các đơn vị liên quan mở rộng quan hệ đối ngoại trong lĩnh vực về khoa học và công nghệ để tiếp nhận các đơn đặt hàng, đầu thầu, nghiên cứu các chương trình, đề tài nghiên cứu và dự án, hợp đồng nghiên cứu khoa học nhằm tạo ra các sản phẩm nghiên cứu khoa học, ứng dụng, triển khai vào thực tiễn cuộc sống. Nhà trường tiếp tục khuyến khích và hỗ trợ tác giả, nhóm tác giả chuyển giao công nghệ, sản phẩm cho các tổ chức, doanh nghiệp đưa sản phẩm ra thị trường từ kết quả thực hiện đề tài các cấp.

Thứ tư, tăng cường hợp tác quốc gia và quốc tế trong các hoạt động NCKH và ĐMST.